

26 juni 2013

De Klachtencommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (rechtsopvolger van de Beoordelings- en Adviescommissie van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht), verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. N.D. Geraads, advocaat te Eindhoven,

tegen:

wijlen **[naam]**,
geboren op [datum], overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens zijn leven lid van de Congregatie van de Fraters van Tilburg.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 29 juni 2012. Op 27 augustus 2012 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van [naam], Algemeen Overste van de Fraters van Tilburg cmm. Op 5 september 2012 is op de griffie een aanvulling op de inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van [naam], voornoemd. Als reactie op deze aanvulling is op 19 september 2012 een brief, met bijlagen, ingekomen van mr. N.D. Geraads, voornoemd.

Op 22 januari 2013 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen ten kantore van zijn juridisch adviseur, vanwaar hij middels een Skype-verbinding zijn standpunt heeft toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mevrouw mr. N.D. Geraads, voornoemd.
Namens de Congregatie is verschenen [naam], voornoemd.

Bij de zitting is tevens aanwezig [naam], secretaris van de Commissie Deetman. Geen van de aanwezigen heeft bezwaar tegen haar aanwezigheid.

2. De klacht

2.1. Klager verklaart ter zitting kort en zakelijk weergegeven:

Mijn vader is op [datum] overleden. Vrij kort na zijn overlijden, ben ik naar [instelling] te [plaats] gegaan. Ik zat op [instelling] vanaf eind 1951. Ik ben hier gebleven tot ergens in 1955. Ik heb aangeklaagde niet meegemaakt op school. Hij was een aantal avonden per week avondhoofd.

Het misbruik door aangeklaagde gebeurde vooral tijdens het douchen. Nadat wij op de heide hadden gespeeld, zaten wij altijd onder het zand en moesten wij onder de douche. Wij douchten wel 3 tot 4 keer per week. Sommigen van ons moesten vanwege hun werk iedere dag douchen.

Aangeklaagde vertelde mij hoe ik mijn piemel goed moest wassen. Hij pakte mijn geslachtsdeel vast en deed voor hoe ik me moest wassen. Vervolgens ging hij mijn billen en anus wassen. Nadat aangeklaagde de kraan had dichtgedraaid en de douchebeurt was beëindigd, moest ik mij naar aangeklaagde omdraaien en werd ik geconfronteerd met zijn geslachtsdeel, dat hij onder zijn kleding vandaan haalde.

Ook werd ik anaal verkracht onder de douche. Aangeklaagde ging op een stoel zitten. Hij duwde mij over zijn knieën en stak zijn geslachtsdeel met volle kracht in mijn anus. Ik zag zwart voor de ogen en verloor het bewustzijn. Toen ik naar de kamer van aangeklaagde was gebracht, werd ik bezocht door een dokter. Aangeklaagde vertelde de dokter, dat ik was verkracht door één van de oudere jongens.

Als aanvulling op het klaagschrift kan ik u nog vertellen dat op de avonden dat aangeklaagde dienst had, er ook misbruik plaats vond op de slaapzaal. Ik moest hem dan oraal bevredigen. Als ik niet meewerkte kreeg ik slaag. Ook werd ik wel op het bed gegooid en werd ik anaal verkracht. Aangeklaagde dreigde ermee dat als ik iets zou zeggen over het gebeuren ik mijn moeder niet meer zou zien.

Het gebeurde 2 tot 3 keer per week dat ik door aangeklaagde werd gepenetreerd of afgetrokken.

Ik werd ergens in 1955 overgeplaatst naar [instelling] te [plaats]. Vervolgens werd ik een paar weken voor kerst 1955 in [instelling] te [plaats] geplaatst.

Het seksueel misbruik begon direct na aankomst in [instelling] en heeft geduurd tot ergens in 1954. Ik had toen een mes gepikt en droeg dat steeds bij me, waardoor ze bang voor me waren. Op een gegeven moment werd ik in een dwangbuis afgevoerd naar [instelling] in [plaats]. Ik heb daar ongeveer 3 weken gezeten. In de archieven is dat niet meer na te gaan, omdat ik er maar kortstondig ben geweest.

Het voelt alsof ik door de overste wordt neergezet als een fantast. Ik heb verschillende cva's gehad en daardoor werkt mijn geheugen niet meer naar behoren. Ik vind het erg moeilijk om alles op een rijtje te zetten.

2.2. Klager is ernstig getraumatiseerd geraakt door het ernstige seksueel misbruik en de lichamelijk en geestelijke mishandelingen die hij heeft moeten meemaken. Nog steeds wordt klager bijna iedere nacht wakker van herinneringen uit die tijd. Ook fysiek heeft klager ernstige klachten. Vanwege deze klachten krijgt klager twee maal per dag een injectie met morfine.

Klager heeft in de loop der jaren psychische en psychiatrische problemen gekregen. Bij hem is een zware posttraumatische stressstoornis gediagnosticeerd.

De persoonlijke ontwikkeling van klager is geschaad. Hij kan niet tegen autoriteit en gezag. Ook kan hij niet tegen aanrakingen van mannen.

Klager voelt zich van binnen geamputeerd.

Klager heeft de afgelopen jaren zeven keer een hersenbloeding gehad. Hij ziet deze hersenbloedingen als gevolg van zijn traumatische jeugd.

2.3. Klager wil, voordat hij komt te overlijden, zijn boosheid en frustratie uiten tegenover de aangeklaagden, maar vooral tegenover de Congregatie. Klager wil de Congregatie middels

deze klachtenprocedure duidelijk maken op welke grote schaal er misstanden in [instelling] hebben plaatsgevonden. Hoewel hij excuses van de congregatie zal aanvaarden, is de zaak daarmee voor klager nog niet af. Klager wenst in aanmerking te worden gebracht voor een schadevergoeding.

3. Het verweer

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. Overste [naam] heeft in zijn reactie gesteld dat uitgebreid onderzoek is verricht naar de levensloop van aangeklaagde.

Aangeklaagde werd in 1936 in de gemeenschap van [instelling] geplaatst. Hij werd aangesteld als hoofd van de parochieschool. In 1953 werd aangeklaagde hoofd van de school die verbonden was aan het internaat. Het is niet onmogelijk dat leerkrachten weleens slaapdiensten deden ter vervanging van aangestelde surveillanten. Of aangeklaagde dit deed is niet bekend en niet meer te achterhalen.

De naam van aangeklaagde komt ook voor op de lijst van de Commissie Deetman, maar tegen hem zijn bij de Congregatie geen andere klachten bekend.

[Naam] concludeert dat uit de archieven geen aanwijzingen zijn gebleken die duiden op een mogelijk seksueel misbruik maar dat hij ook geen reden heeft om aan te nemen dat klager onwaarheid spreekt. De Congregatie wil de pijn die klager heeft ervaren als gevolg van dit machtsmisbruik erkennen en zijn oprechte verontschuldigheden aanbieden voor hetgeen klager is aangedaan. Voorts spreekt overste [naam] zijn bereidheid uit om naar [plaats] te komen, indien klager behoefte heeft aan een gesprek.

4. Verzoek tot het horen van een getuige

De juridisch adviseur heeft in haar brief van 18 september 2012 een uitdrukkelijk aanbod gedaan [naam] ter zitting als getuige te horen.

De Klachtencommissie heeft kennis genomen van de voorliggende verklaring van [naam] en acht zich voldoende geïnformeerd. Derhalve zal de Klachtencommissie geen gebruik maken van dit aanbod tot het horen van [naam] als getuige.

5. De beoordeling

4.1. Van toepassing is de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-.K. Kerk (verder: de Procedure). Volgens artikel 1.3 van de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 1.3 van de Procedure.

4.3. Bij de beoordeling van een klacht is voor de Klachtencommissie uitgangspunt dat zij niet uitsluitend kan afgaan op de verklaring van één klager. Het is een elementair

rechtsbeginsel dat iemand niet wordt veroordeeld op grond van één enkele verklaring. Dit elementaire rechtsbeginsel moet ook in deze procedure in acht worden genomen.

4.4. De verklaring van klager is op de Klachtencommissie oprecht overgekomen. In de thans voorliggende zaak zijn echter niet voldoende feiten of omstandigheden aan het licht gekomen die de verklaring van klager ondersteunen.

In de zaak bekend onder 2012T843 is weliswaar een formulier “Toestemming gebruik melding/klacht als steunbewijs” van [naam] opgenomen, maar inmiddels is de klacht van [naam] door de Klachtencommissie ongegrond verklaard, waardoor deze klacht niet als steunbewijs in de onderhavige zaak kan worden aangemerkt.

4.9. Gelet op bovenstaande overwegingen heeft de Klachtencommissie moeten vaststellen dat voor de feiten die klager heeft gesteld onvoldoende bewijs is gevonden, zodat de klacht niet gegrond kan worden verklaard; waarmee overigens bepaald niet gezegd wil zijn dat de door klager gestelde feiten niet waar zijn.

4.10 De Klachtencommissie realiseert zich dat dit voor klager teleurstellend is. Indien echter in de toekomst alsnog gegevens bekend worden die de klacht ten aanzien van deze aangeklaagde ondersteunen dan bestaat voor hem de mogelijkheid om ten aanzien van deze aangeklaagde herziening van de uitspraak te verzoeken.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Overste van de Congregatie van de Fraters van Tilburg de klacht niet gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 26 juni 2013 door mr. G.A.M. Stevens, voorzitter, mr. F.J.M. Walstock en zr. J.G.M. Verwijs o.praem., leden, bijgestaan door mr. M. Braspenning-Groeneveld, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Op grond van art. 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de Overste van de Congregatie van de Fraters van Tilburg en aan klager verzonden.

Op grond van art. 21.1 van de Procedure stelt de Overste binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van art. 21.3 van de Procedure geeft de Overste daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van art. 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de Overste.